

A promotional poster for a book. In the background, a smiling man in a denim shirt and white t-shirt stands with his hands on his hips. In the foreground, a smiling woman with long blonde hair, wearing a wide-brimmed straw hat and a white dress with a colorful floral pattern, holds a large bouquet of pink carnations. The background is a bright blue sky with soft clouds and a green field at the bottom.

ELSA ANTILA

Anopinkesyttäjät

SAGA

EGMONT

Anopinkesyttäjät

Elsa Anttila

Anopinkesyttäjät

SAGA Egmont

Anopinkesyttäjät

Cover image: Shutterstock

Copyright © 1982, 2023 Jorma Kurvinen and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788728599808

1. POD edition

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

1. luku

Miehen naurussa oli vivahteita, jotka yhtä aikaa ärsyttivät ja kiinnostivat Annaa. Hän ei ollut kuvitellutkaan mielessään seuraavansa Haikon vanhimman pojan olemisia tavaratalon kahviossa, olkoon nyt miten kuuluisa hurmuri tahansa, mutta vähitellen sai miehen nauru hänet kuitenkin kiinnostumaan. Palvellessaan kahvia, voileipiä ja limukoita ostavia asiakkaita Anna yritti määritellä mikä Haikon isännän naurussa oikein vaikutti häneen. Ja miten.

Se, jota hän suorastaan kadehti, oli miehen huolettomuus. Se heijasteli Timo Haikon koko olemuksesta ja siinä oli muutakin kuin ison talon agronomi-isännän turvallisuudentunnetta taloudestaan ja asemastaan. Tämä mies oli nauranut yhtä huolettomasti toisissakin olosuhteissa: tuo varmuus kumpusi aidosta itseluottamuksesta.

Mutta mutta...

Heti huolettomuudentunteen vieressä oli vivahde, joka ärsytti Annaa sietämättömästi, vaikka oli kai yksi puoli tuosta rentoudesta: miehen itsetyytyväisyys.

Sen kuuli hänen sanoistaankin Timon kuuluttaessa kahvia tarjoavalle tavaratalonjohtajalle ääntään hiljentelemättä:

– Se on semmoista, kun antaa akoille vallan. Poikamiehenä Heikkikin pääsi mihin tahansa, mutta kun meni hölmöyttään vihille, sai käsiraudat ranteisiinsa. Meikäläisen ei tarvitse kysellä iltalomia.

– No joo, sitä nyt tiedä kauanko sinullakaan tuota autuutta riittää, tavaratalonjohtaja jarrutteli. Törmää vielä sellaiseen naiseen, joka taluttaa sinut papin eteen.

– Eipähän taida tapahtua, Timo torjui. Sitä kun selviää tähän ikään, ei sitten olekaan tyttösten hurmattavissa.

Johtaja hiljensi sentään vähän ääntään:

– Onko sulla tällä hetkellä mitään uutta kierroksessa?

Tahtomattaan Anna jännitti kuuloaan. Juuri tällä hetkellä ei ollut ketään asiakasta tiskin toisella puolellakaan, joten kahvikeittimen luona hääritessään saattoi keskittyä kuuntelemiseen.

– Ei yhtään sellaista, jota kannattaisi mainostaa. Johtuneeko sitten minusta, mutta mimmit rupeavat muistuttamaan nykyisin kamalasti toisiaan. Ihan sama ketä vokottelee, eivät ne siitä kummene... Minä olen ajatellutkin sellaista rauhoituskesää. Jos keskittyis tuohon kalastukseen. Toissailtana nousi jo kolmikiloinen lohi. Jos ne rupeavat olemaan sitä luokkaa, niin siinä tusina-akat jäävät toiseksi.

Tusina-akat!

Anna oli kaataa kahvin ohi kannun vaihtaessaan keittimeen tuoreempaa katriinaa. Kaikki peittyi hetkeksi punaiseen usvaan.

Itserakas ketkale! Oikea pässi. Ja tuollaisen jäljessä pitäjän naiset juoksivat. Virpi oli kyllä kertonut miehensä veljen seikkailuista. Jos nyt jokainen täällä ei ollut niistä selvillä jo muutenkin. Seurattiinhan sitä sentään Haikon talon elämää. Ja Haikon poikien menoja ja tuloja, vielä sittenkin kun näillä ei ollut enää mitään tekemistä kotitalonsa kanssa. Niin kuin Virpin ja Eeronkin tapauksessa. Eivät saaneet edes aravaa, vaikka toinen samanlainen pariskunta sai. Eeron työkavereita samasta sähkömiessakista ja vaimo työssä niin kuin Virpikin.

”Sanottiin suoraan, että Haikosta löytyi kyllä aravaa, jos semmoisen talon poika oli tosissaan rakentamassa”, Virpi oli purkanut katkeruuttaan. ”Niin kuin ne eivät tietäisi Esteri-emäntää. Jouko ja Terhi tarvitsisivat yhden parikymmentätuhatta siihen järvenrantatonttiin, niin sitä ei heru Haikosta, kun miniäntekele sattuu olemaan epämieluisa Esteri-emännälle.”

Haikon jälkeläisten asioista pidettiin huolta, mutta mahdolliset salakuuntelijat eivät näyttäneet pelottavan Timoa.

– Meikäläinen on kuule turvassa naisten juonilta, agronomi vakuutti tavaratalonjohtajalle. – Jos joku kerta rupeaa vähänkään tuntumaan siltä, että tässähän taitaa säkästyä lopullisesti, niin ei kuule tartte kuin kysäistä äidiltä, että ”Mitäs mieltä se äitee ois tuosta Halosen Annasta?”, niin muori kyllä pitää huolen siitä, ettei sun kahvilatyttös työnny Haikkoon miniäksi...

Halosen Annasta!

Anna ei uskonut korviaan. Mutta hänet se Haikon raikulipoika otti esimerkikseen. Tietenkin, kun hän sattui seisomaan tiskin takana sopivasti siinä näkyvillä. Ja kun todellisia tarjokkaita ei viitsinyt mainita.

Olisitpa vähän lähempänä, Timo Haikko! Kahvipannu saattaisi kaatua ihan vahingossa herra agronomin niskaan.

Tavaratalonjohtaja nauraa hekotteli. Passaahan se, ”näin miesten kesken”. Ja mitäpä nyt naisen tunteista, jos joku sattui kuulemaankin.

Herrojen puheet keskittyivät nyt siihen kolmikiloiseen naisen voittavaan loheen ja kaikkiin tänä kesänä mahdollisesti vielä saataviin vonkaleisiin. Samaan aikaan tuli jokin 4-H-retkeläisten seurue kahvioon ja siinä tuli hälinääkin sen verran, ettei miesten puheita tarvinnut enää kuunnella.

Lähtiessään kalasankarit poikkесivat tiskin luona.

– Erinomaista kahvia ja mahtava voileipä, Timo Haikko kiitteli hymyillen hurmaavasti.

Anna olisi mielellään näyttänyt miehelle kieltään, mutta pakkohan siinä oli hymyillä takaisin ja ottaa kiitokset sivistyneesti vastaan. Tähän oli palkattu puolivalmis kielten maisteri juuri sen vuoksi, että kahviossa olisi kultturellia palvelua mahdollisimman monella kielellä ja kai sitä piti roolinsa säilyttää suomenkielisessäkin keskustelussa, vaikka paljon mieluisampaa olisi ollut paiskata iso ohukainen hilloineen ja kermavaahtoineen herra agronomin naamatauluun.

Timo oli aivan ylettömän ystävällinen. Sillä välin kun tavaratalonjohtaja kirjoitti kuittauksensa tarjoiluistaan kahvion edustuskuluvihkoon agronomi suvaisi muistaa veljensä vaimon ja Annan läheisen ystävyiden:

– Sinä, Anna, näet varmasti Virpiä. Sanopa terveisiä...

– Menee perille, Anna vakuutti. Meillä on treffit täällä yhden aikaan... Sanonko että voivat Eeron kanssa odottaa paistinlohta jo tällä viikolla?

Mies siristi silmiään. Timo ei ollut mikään tyhmä tyyppi. Hän aavisteli heti Annan äänestä jotakin muutakin. Vaikkapa vihjeen siitä, että heidän puheensa olivat kantautuneet tiskin taakse saakka.

Anna näki miehen ilmeistä miten tämä ponnisteli palauttaakseen mieleen mitä kaikkea oli tullut sanoneeksi kalakaverilleen. Sitten hurmuri turvautui poikamaiseen hymyyn.

– Jos jätetään kuitenkin vielä viikoksi meidän kahden salaisuudeksi... Timo nosti peukaloaan... Kaikki riippuu nyt siitä, muistatko sinä varmasti pitää minulle peukkuja pystyssä, kun painun verkoille. Sitä ois kiva ajatella tuolla järvellä, vaikkei kalaa sattuis tulemaankaan.

Tavaratalonjohtaja sai söhäistyksi vihkoon kuittauksensa ja lähti jatkamaan kulkua. Raivostukseksen Anna ei löytänyt nopeasti sanoja, jolloin olisi torpedoinut Timon peukunpitokuvitelmat.

Parhaallekin tässä! Hurmurille joka ei kunnioittanut ketään naista. Ja kuvitteli että hänkin kuului suureen tuntemattomien ihailijattarien kaartiin, joka näki unelmaunia Haikon isännästä.

– Juuskoon suolle lohi kainalossaan.

– Entä kuinka?

Tiskin toiselta puolelta katsoivat Annaan seurakunnan vanhan lukkarin hämmentyneet silmät.

Anna punastui. Pitikö hänen mennäkin sanomaan se ääneen.

– Anteeksi, itsekseni minä tässä... Yhden seuranäytelmän vuorosanoja muistelen.

Kanttori nyökytti päätään oivaltavasti.

– Näytelmäharrastus on hyvää ajanviettoa teille nuorille. Ja niin mukavaa katsojillekin... Kahvit ja tuommoiset munkit minä ottaisin...

Anna keskittyi työhönsä. Mutta johonkin sisikuntaan jäi kaiheartamaan kipinöivä suuttumus muuatta lohenpyytäjää kohtaan.

Miksei sille kukaan näyttänyt, ettei se merkinnyt hänelle yhtään mitään...

Jos Anna oli mielessään kuvitellut lausuvansa muutaman erittäin valikoimattoman sanan herra agronomista hänen kälylleen, se meni pieleen koko ajatus.

Virpi ei tullutkaan yksin.

Katsellessaan kello yhden maissa päivällä, ruokatuntinsa aloittaessaan, portaikon suuntaan Anna näki ensiksi Haikon Esteri-emännän ja vasta sitten anoppinsa takana onnettomana merkkejä antavan Virpin.

Oli tapahtunut se kaikkein pahin. Kirkonkyläkäynnillään Haikon emäntä oli piipahtanut poikansa kotiin – ”Anoppi käy meillä kuin baarissa tai majatalossa”, Virpi oli joskus laukonut. ”Ruoka ja vessa sille ovat tärkeitä, ei meidän näkemisemme. Ei edes Eeron.” Ja kun Virpi ilmeisesti oli erehtynyt puhumaan sovitusta tapaamisesta kello yhden aikaan, Esteri-emäntä oli työntynyt mukaan.

Anna olisi mieluummin kadonnut omille teilleen. Mutta ei hän sitäkään voinut tehdä. Jos Virpi oli erehtynyt vielä sanomaan kenen kanssa hänellä oli tapaaminen, loukkaantuisi Esteri-emäntä verisesti Annan kadotessa nyt maisemasta.

Pakko tässä oli kärsiä se, mitä tänäänkin taas ihmiselle annettiin.

Tiesi se emäntä. Pullea käsi viittoi jo Annalle, että ”Pöytään!” – Minä tulen, Anna huuteli. Kelpaako kahvin kanssa leivos? Esteri-emäntä näytti tyytyväiseltä.

Anopit saattavat joskus olla varsin rasittavia, ja Virpi on saanut kokea asian omakohtaisesti. Hänen näsäviisasteleva anoppinsa kun luulee itsestään liikoja. Virpi päättää yhteistuumin ystävänsä Annan kanssa punoa juonen – Anna viettelisi anopin silmäterän, viimeisen naimattoman pojan. Anna on projektissa innokkaasti mukana – mutta ei aavista, että hänen omakin sydämensä saattaa joutua tehtävässä koitokseen...

Anopinkesyttäjät on viihdyttävä rakkausromaani vuodelta 1982.

Elsa Anttila on kirjailija Jorma Kurvisen (1931–2002) salanimi. Kurvinen tunnetaan erityisesti Susikoiria Roi-nuortenkirjasarjastaan. Kurvinen julkaisi myös aikuisten romaaneja. Hän työskenteli toimittajana Uudessa Oulussa ja kaunokirjallisuutta julkaisevassa Nyirikissä, mutta jäi päätoimiseksi kirjailijaksi vuonna 1978. Kurvinen sai Valtion kirjallisuuspalkinnon kolmesti.